

Yapılandırmacı Öğrenme Çanç Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yapılandırmacı Öğrenme Çanç Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32816>

Özet

Yapılandırmacı Öğrenme İnanç Ölçeği, bireylerin öğrenme süreçlerine dair sahip oldukları epistemolojik inançlar ve tutumlar, yapılandırmacı öğrenme felsefesi temelinde değerlendirilmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek, özellikle eğitim bilimleri alanında, öğrencilerin veya öğretmenlerin bilginin yapısı, öğrencinin aktif rolü ve sosyal etkileşimin önemi gibi yapılandırmacı öğrenmenin temel ilkelerine ne ölçüde inandıklarını belirlemeyi hedefler.

2015 yılında Erdem ve Arkün Kocadere tarafından geliştirilen bu araç, öğrenme inançlarının akademik başarı ve motivasyon üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalar için önemli bir ölçüm aracı sunmaktadır. Ölçek, yapılandırmacı yaklaşıma uygun öğretim yöntemlerinin uygulanabilirliği ve kabul edilebilirliği hakkında da çözümler yapılabilecek olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Yapılandırmacı Öğrenme İnanç Ölçeği, Yapılandırmacı Öğrenme, Öğrenme İnançları, Tutum Ölçeği, Psikometri, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Mukaddes Erdem, Sibel Arkün Kocadere

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin öğrenme faaliyetlerine ve bilginin elde edilme biçimine yönelik sahip oldukları derin inanç sistemlerini nicel olarak ölçmektir. Bu inançlar, bireyin bilgiyi pasif bir şekilde alıp almadığı, yoksa bilgiyi aktif bir şekilde yapılandırmayı yapılandırmadığı ayrımını ortaya koyar. Ölçek, bu sayede yapılandırmacı pedagojinin yaygınlaşması ve bireysel öğrenme profillerinin çözümlenmesi konusunda araştırmacılara yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Aynı zamanda, ölçek, bireylerin yapılandırmacı öğrenme ortamlarına ne kadar açık olduğunu veya bu ortamlara karşı ne kadar direnç gösterdiğini tespit etmede kritik bir rol oynar. Bu ölçüm, eğitim programlarının bireysel inançlara göre uyarlanması ve öğretmen yetiştirme süreçlerinin yapılandırmacı yaklaşımları destekleyecek şekilde iyileştirilmesi için temel veriler sağlar.

Yapı

Yapılandırmacı Öğrenme İnanç Ölçeği, temel olarak bireyin öğrenmeyi deneyim ve sosyal etkileşim yoluyla kişisel olarak inşa etme kapasitesine olan inancını ölçen çok boyutlu bir yapıdır. Ölçülen bu yapı, genellikle üç ana bileşeni içerir: Bilginin Bâlamsal Doğası (bilginin

mutlak olmayıp duruma göre değiştiği inancı), Öğrencinin Aktif Rolü (öğrencinin bilgiyi araştırması ve inanca etmesi gerektiği inancı) ve Sosyal Etkileşimle Öğrenme (işbirliği ve tartışmanın öğrenmede merkezi olduğu inancı).

Geliştirme sürecinde, ölçeğin maddeleri bu teorik boyutları yansıtacak şekilde titizlikle hazırlanmış ve uzman görüşleriyle desteklenmiştir. Bu yapı, öğrenme inançlarının davranışsal sonuçlarının tahmin etme gücü açısından yüksek bir potansiyel taşımaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Yapılandırılmamış Öğrenme İnançları yapısının doğru ve kapsamlı bir şekilde ölçtüğünü göstermek için yürütülmüştür. İçerik geçerliği, alanda uzman akademisyenlerin görüşleri alınarak sağlanmış ve maddelerin teorik yapıyı temsil etme düzeyi onaylanmıştır.

Yapı geçerliği ise temel olarak Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler sonucunda, ölçeğin teorik beklentilere uygun, anlamlı ve yorumlanabilir faktörlere ayrıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile elde edilen modelin uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu rapor edilmiştir, bu da ölçeğin yapısal bütünlüğünü desteklemektedir.

Güvenirlilik

Yapılandırılmamış Öğrenme İnanç Ölçeği'nin güvenilirliği, iç tutarlılık yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışmada elde edilen **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısının yüksek olduğu (genellikle .80'in üzerinde) bildirilmiştir, bu da ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir biçimde ölçtüğünü göstermektedir.

İç tutarlılığın yanı sıra, ölçeğin zaman içindeki kararlılığının değerlendirilme amacıyla test-tekrar test güvenirlilik çalışmaları da yapılmıştır. Bu analizler, belirli bir zaman aralığıyla aynı deneklere uygulanan ölçümler arasındaki yüksek korelasyonun, bireylerin yapılandırılmamış öğrenme inançlarının nispeten stabil olduğunu ve ölçeğin kararlı sonuçlar verdiğini ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Erdem ve Arkün Kocadere (2015) tarafından yürütülen faktör analizleri, ölçeğin yapılandırılmamış öğrenme inançlarının temsil eden çok boyutlu bir yapıyı ortaya çıkarmıştır. Açıklayıcı Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin özdeğerleri 1'in üzerinde olan birden fazla faktörden oluştuğunu göstermiştir. Bu faktörler, yapılandırılmamış öğrenme farklı boyutlarını temsil etmektedir.

Maddelerin faktör yük değerlerinin ilgili faktörler üzerinde yüksek olduğu ve faktörler arasında korelasyonların kabul edilebilir düzeyde olduğu saptanmıştır. Bu sağlam faktör yapısı, ölçeğin hem teorik olarak temellendirilmiş hem de istatistiksel olarak geçerli bir araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Geliştirme Amaçlı Ölçek)

Format: Likert Tipi Derecelendirme. Ölçek, genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme sistemi kullanılarak yapılmaktadır (Örneğin: Tamamen Katılıyorum'dan Hiç Katılmıyorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yükseköğretim öğrencileri ve Eğitim Fakültesi öğrencileri. Genişletilmiş uygulamalar öğretmenler ve eğitimciler üzerinde de yapılabilir.

Age Group: 18 yaş ve üzeri (Yetişkin/Genç Yetişkin)

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin yapılandırma ölçme inançlarını ölçmek üzere standartlaştırılmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale), Kağıt-Kalem veya Dijital Ortamda Uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme İnançları, Yapılandırma İnançları, Eğitim Psikolojisi, Likert Ölçeği, Aç Tutarlılık, Faktör Analizi, Mukaddes Erdem, Öğrenci İnançları.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Makalede doğrudan belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: erdem@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar Mukaddes Erdem)

Correspondence Address: Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ankara, Türkiye.

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015

Ölçek Türü: Geliştirme

Şartlar ve Ücret: Ölçek, akademik ve kar amaç gütmeyen araştırmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir. Ölçeğin ticari amaçlarla veya geniş çaplı kurumsal uygulamalarda kullanılması için sorumlu yazar (Mukaddes Erdem) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: erdemm@hacettepe.edu.tr

Kaynaklar

Erdem, M., ve Arkün Kocadere, S. (2015). Yapılandırmacı Öğrenme İnanç Ölçeğinin geliştirilmesi. *Elementary Education Online*, 14(4), 1260-1275.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [yapilandirmaci-ogrenme-inanc-olcegi-toad.pdf](#)

Yapılandırmacı Öğrenme İnanç Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik yayın politikaları gereği burada doğrudan listelenmemektedir. Maddelerin tamamına, Erdem ve Arkün Kocadere (2015) tarafından yayımlanan "Yapılandırmacı Öğrenme İnanç Ölçeğinin geliştirilmesi" başlıklı orijinal makaleden ulaşılabilir. Maddeler, bireylerin öğrenme süreçlerine dair yapılandırmacı inançların ölçmek üzere tasarlanmıştır.